

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Број: 404-02-49/12/2018-02

Датум: 14.09.2018. године

Немањина 22-26, Београд

ПИТАЊА УЧЕСНИКА И ОДГОВОРИ ЖИРИЈА

отвореног, пројектног, једностепеног, анонимног урбанистичко-архитектонског
конкурса за Меморијални комплекс на планини Цер

I ГРУПА ПИТАЊА

I/1. ПИТАЊЕ : Поштовани, ја планирам да учествујем на конкурс за меморијални комплекс на планини Цер. Прошле године сам завршио основне студије архитектуре на Универзитету у Београду па верујем да ме то чини квалификованим. У распису је назначено да у горњем десном углу сваког прилога мора да се напише шифра од 5 бројева. Занима ме како се сазнаје та шифра. Да ли морам да одем негде да бих је добио, или је у питању другачија процедура ?

ОДГОВОР : Шифра је по избору конкурента.
Графички део, текстуални део, коверте, изјаве и мапа, означавају се истом шифром од пет бројева, у складу са тачком 6.4. ТЕХНИЧКО-ОБЛИКОВНЕ ОБРАДЕ КОНКУРСНОГ РАДА, ПРОГРАМА КОНКУРСА.

II ГРУПА ПИТАЊА

II/1. ПИТАЊЕ : Можете ли да ми појасните да ли је за учешће на конкурс за идејно решење меморијалног комплекса на планини Цер потребна предходна пријава учесника и ако јесте, где се та пријава врши ?

ОДГОВОР : Није потребна претходна пријава учесника на конкурс, комплетна конкурсна документација је постављена на интернет портале Наручиоца посла www.mgsi.gov.rs и спроводиоца конкурса за слободно преузимање.

II/2. ПИТАЊЕ : Такође ме интересује да ли се шифра кандидата добија истом том пријавом или је кандидати сами бирају ?

ОДГОВОР : Одговор као под питањем I/1.

III ГРУПА ПИТАЊА

III/1. ПИТАЊЕ : Имам питање у вези текстуалног дела конкурсног рада. У конкурсној документацији пише да је процена инвестиције према врстама и/или групама радова обавезни прилог. Занима ме колико детаљно треба да се уради формирање цена ? Да ли је довољно да пројекат упоредимо са неким већ изведеним комплексом сличних димензија и садржаја или је потребно да се детаљно срачуна колико би требало материјала, радне снаге, машина,..., па да се на основу тог прорачуна формира процена инвестиције ?

ОДГОВОР: Довољно је процену инвестиције дати на основу претходног искуства, поређењем са сличним објектом или на основу табела процене инвестиције као што су нпр. *Pokazatelji troškova građenja* (Hrvatska komora arhitekata, 2017) или *Baukosten* (Deutscher Architektenkammern, 2018) уз прилагођавање вредности инвестиције тржишним условима у Србији, а у складу са конкурсним решењем. Са обзиром да је овај архитектонски конкурс рана фаза израде техничке документације, **процена инвестиције се даје начелно.**

IV ГРУПА ПИТАЊА

IV/1. ПИТАЊЕ: Интересује ме где пролази поменути римски пут.

ОДГОВОР : Према деловима који постоје на Церу траса римског пута из III века н.е. ишла је самим венцем планине. На траси римског пута налазе се Тројанов град и Косанин град.

IV/2. ПИТАЊЕ : Терен уже локације се прилично разликује од предлога решења са спомеником у виду крста, јер је у паду од приступне саобраћајнице и садржи ровове по средини локације - да ли су то ровови из времена битке и да ли их треба сачувати, или се терен може прилагодити решењу ?

ОДГОВОР : Предлог решења са спомеником у виду крста као ни било које претходно решење НИЈЕ, а према прописима РС из ове области ни не може бити део конкурсне документације, већ је у директној СУПРОТНОСТИ са истим. У јавности и на интернету објављено је решење које одговара опису из питања у којем је један од расписивача испитивао програмске и обликовне могућности комплекса. Наведено решење НИЈЕ део конкурсног задатка као ни његови делови, нпр. ровови.

Сви елементи простора који су део културно-историјског наслеђа као и однос према њиховој заштити дефинисани су Конкурсним програмом. Третман теме терена је индивидуални однос према конкурсном задатку сваког од учесника конкурса и у према томе је део решења.

V ГРУПА ПИТАЊА

V/1. ПИТАЊЕ : У распису конкурса на неколико места се даје препорука учесницима којом се дефинишу обликовне карактеристике спомен обележја у виду стилизованог крста, висине 50-60 м . Таква препорука у потпуности дефинише концепт спомен обележја тако да се поставља питање

оправданости да се конкурс расписује. Упућују се учесници на решење да спомен обележје и видиковац буду јединствени просторни елемент што такође већ представља јасно концептуално решење и опет се поставља питање оправданости расписивања конкурса .

ОДГОВОР : **Препорука програма конкурса везана за обликовање, а која се тиче форме, није обавезујућа.**

Препорука, како је наведено у питању наводи се конкурсној документацији али не у конкурсном програму.

Наведена је у делу УВОД који је потписао Иницијативни одбор „Спомен комплекс ЦЕР“. Таква препорука која „у потпуности дефинише концепт спомен обележја тако да се поставља питање оправданости да се конкурс расписује“ била би ОБАВЕЗА у случају да је она наведена у Конкурсном задатку што у овом случају НИЈЕ.

У КОНКУРСНОМ ПРОГРАМУ део 4. КОНКУРСНИ ЗАДАТАК, део 4.2. ПЛАНИРАНИ САДРЖАЈИ, стр. 27. наводи се следеће :

Напомена : Све површине су дате оквирно. Конкурсним решењем су могућа одступања од задатих површина у циљу квалитета простора и одговарајућег програма. На конкурентима је, да програм и садржаје у целини комплекса, у подцелинама и између подцелина, као и везе између садржаја организују на начин који одговара квалитету и концепцији идејног решења те предложеном пројектном програму.

Из наведеног следи да односи и везе између садржаја па према томе и између спомен обележја и видиковца нису предодређени већ су у зависности од индивидуалне концепције свако идејног решења односно конкурсног рада.

V/2. ПИТАЊЕ : Такође потпуно је нејасно, и у распису необразложено , зашто је крст „одговарајуће препознатљиво, оригинално обележје које треба да симболише велику ратну победу српске војске у Церској битци као и страдање народа Поцерине, Јадра, Мачве и Подриња у аустроугарској инвазији током 1914. године „ ? Сматрамо да је неопходно дати могућност учесницима конкурса да сагледају све аспекте и на основу тога предложе одговарајући просторни и симболички концепт .

ОДГОВОР : Део одговора на ово питање је у одговору на питање V/1.

Препорука програма конкурса везана за обликовање, а која се тиче форме, није обавезујућа.

Ово тумачење симболике је наведено у делу УВОД који је потписао Иницијативни одбор „Спомен комплекс ЦЕР“ и није део Конкурсног задатка.

Учесници су СЛОБОДНИ да, према начелима сваког архитектонског конкурса, па и овог, сагледају све аспекте и на основу тога предложе одговарајући просторни и симболички концепт.

V/3. ПИТАЊЕ : **Да ли је препорука из конкурса везано за обликовање спомен обележја на било који начин обавезујућа за учеснике конкурса ?**

Извод из конкурсне документације на које се односи питање : „.....Стога је жеља Иницијативног одбора као и препорука учесницима на конкурс да **само спомен обележје буде у виду крста, који може бити стилизован, висине 50-60 метара.** Предвиђена локација Меморијалног комплекса чини га истакнутим и видљивим из свих

праваца приласка Церу из Србије и Републике Српске. Меморијални комплекс ЦЕР требало би да буде не само један од најистакнутијих симбол

„...1. СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈЕ ЦЕРСКЕ БИТКЕ (висине од 50 – 60 m) Вертикална структура са видиковцем - препознатљиво, оригинално обележје које треба да симболише велику ратну победу српске војске у Церској битци као и страдање народа Поцерине, Јадра, Мачве и Подриња у аустроугарској инвазији током 1914. године. Једна од иницијатива Иницијативног одбора будућег комплекса је и **жеља да појавност спомен обележја буде у форми стилизованог крста**, доминантне висине у односу на окружење што је, у зависности од концепта предложеног решења, као тему могуће преиспитати, уз вођење рачуна о инжењерским карактеристикама, рационалности, као и условима одржавања и безбедности при експлоатацији.

ОДГОВОР : Препорука програма конкурса везана за обликовање, а која се тиче форме, није обавезујућа.

Стилске и симболичке одреднице спомен обележја, како је наведено у питању („у виду крста, који може бити стилизован.“, „у форми стилизованог крста“) НИСУ ОБАВЕЗУЈУЋА за учеснике конкурса.

Конкурсним задатком се сугерише наглашеност у пејзажу и водити Цера као и шира сагледивост спомен обележја а имајући у виду да је саставни елемент водите и пејзажа сама шума са свим својим карактеристикама при чему у овом случају важну улогу игра њена висина (са 20 м), дата је начелна висина спомен обележја (преко 50 м), наравно, у зависности од концепта предложеног решења а водећи рачуна о инжењерским карактеристикама, рационалности, као и условима одржавања и безбедности при експлоатацији.

Учесници конкурса су СЛОБОДНИ да на други начин, у складу са концепцијом идејног решења, **обезбеде ширу сагледивост и појавност у пејзажу спомен обележја.**

VI ГРУПА ПИТАЊА

VI/1. ПИТАЊЕ : У делу 3.3. ПОСЕБНИ ИЗВОДИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА КОНКУРС (Глава 3. ИЗВОДИ ИЗ ВАЖЕЋЕ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ) наводите правила уређења и грађења на шумском земљишту. Да ли су ова правила обавезујућа или могу да се примењују правила грађења и уређења на грађевинском земљишту?

ОДГОВОР : *Шумско земљиште* је актуелна намена земљишта које је обухваћено овим конкурсом. Након окончања овог конкурса, у складу са Законом о шумама и Закона о планирању и изградњи, а на основу општег интереса и Просторног плана посебне намене чија израда следи, биће извршена промена намене из шумског у грађевинско земљиште уз обавезу плаћања накнаде за промену намене. Учесници имају СЛОБОДУ да у складу са концептом предлога дефинишу део или цео обухват као грађевинско земљиште. У зависности од дефинисања намене земљишта примењиваће се одговарајућа правила за уређење и градњу у складу са позитивним прописима Републике Србије.

VI/2. ПИТАЊЕ : У делу који се односи на „вредности које треба очувати“ (Конкурсни задатак) наводите да је потребно: „конкурсним решењем минимализовати смањење шумског фонда, нарочито на површинама за паркирање“. На шта тачно мислите када говорите о шумском фонду: на вегетацију или на шумско земљиште ?

ОДГОВОР : Под појмом „шумски фонд“ мисли се на шуму – простор обрастао дрвећем са минималном покривеношћу земљишта крошњама дрвећа од 30%. Генерално говорећи, имајући у виду природне вредности планине Цер наведене у поглављу 2.5.3. БИОГЕОГРАФИЈА као и напомену из КОНКУРСНОГ ЗАДАТАКА према којој је потребно да се обрати посебна пажња на вредности које треба створити и нагласити где се између осталог наводи и „еколошки одговоран пројектантски приступ“ то значи да је потребно предложити концептом предлога крчење шуме онолико колико је нужно и у мери у којој сам концепт то захтева. Овде је потребно нагласити да је и на шумском земљишту дозвољена градња путева, паркинга, стаза и инфраструктурних објеката и инсталација и др. Ово практично значи да није нужно третирати цео конкурсни обухват као грађевинско земљиште, већ га је могуће, у зависности од концепта, третирати и као шумско земљиште. Исто тако, очување шумског фонда као вредности могуће је спровести и кроз грађевинско земљиште које би било третирано парковским програмским садржајем уз битно очување постојеће вегетације и допуну са вегетацијом блиском природној аутохтоној вегетацији храстова, букве и граба (лишћарска вегетација). Учесници имају СЛОБОДУ да предложи концепт којим ће се очувати у што већој мери постојећи шумски фонд и еколошке вредности које иду уз њега, а у складу са обавезујућим елементима дефинисаних конкурсним задатком.

У Београду 14.09.2018.

ЖИРИ КОНКУРСА